

Helena Malinowska-Łazarczyk, Jadwiga Budzyńska

Cedynia, pow. Chojna. Stanowisko 12

Informator Archeologiczny : badania 7, 239-240

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wszystkie odkryte konstrukcje były wykonane z dranic dębowych /średniowiecze, i sosnowych / nowożytny/ w technice węglowej.

Z obiektów wydobyto około 150 naczyń glinianych oraz znaczną ilość ich fragmentów. Naczynia średniowieczne wykonane są techniką obtaczania. Zdecydowanie przeważają wśród nich garnki z wykształconym okapką, rzadziej o krawędziach nieco zgrubiałych i zaokrąglonych, mniej liczne są dzbany, misy i pokrywy. Brak jest naczyń o powierzchniach pokrytych polewą. Wypalone zostały najczęściej w atmosferze redukcyjnej, rzadziej utleniającej. Dużo naczyń posiada zdobnictwo, będące kontynuacją motywów wczesnośredniowiecznych.

Oprócz naczyń znaleziono jeszcze łuk drewniany prosty, wykonany przypuszczalnie z głogu, drewniany mieczyk tłacki, części naczyń klepkowych, ułamki naczyń szklanych, fragmenty obuwia, dwie cegły gotyckie, pestki owoców itp.

Naczynia z wieku XVI wykonane są w technice toczenia. Przeważają garnki, patelnie i misy o powierzchniach pokrytych zieloną i pomarańczową polewą. Wśród zespołu ceramiki renesansowej wyróżniają się dwa naczynia stołowe zdobione elementami plastycznymi: owoce jeżyn, postacie antyczne i biblijne, tarcze herbowe itp.

W profilu północnym wykopu tkwił drewniany przewód wodociągowy, założony wg źródeł pisanych w 1527 roku na polecenie księcia brzesko-legnickiego, Jerzego II.

Wydobyto także kilkadziesiąt akorup z nawarstwień nadcałcowych. Można je datować najwcześniej na 3 ćwierć XIII w. Usyskany materiał nie potwierdza zatem istnienia w tej części historycznego śródmieścia, wzmiankowanej w źródłach pisanych osady przedlokacyjnej Visoke Breg.

CEDYNIA, pow. Chojna
Stanowisko 2

patrz

wczesne średniowiecze

CEDYNIA, pow. Chojna
Stanowisko 12

Muzeum Regionalne
w Cedyńi

Badania prowadziła mgr Helena Malinowska-Łazarczyk i dr Jadwiga Budzyńska. Finansowało Muzeum Regionalne w Cedyńi. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko. XIV-XVIII wiek.

Cmentarzysko położone jest przy kościele p.w. Najświętszej Marii Panny, na wzgórzu znajdującym się w centralnej części miasta. Prace badawcze miały na celu uchwycenie dalszego ciągu cmentarzyska średniowiecznego; od połowy XIV w. i wiekami późniejszymi, ponieważ ramy chronologiczne pochówków szkieletowych na stanowisku 2 w Cedyńi, zamykają się w granicach od XI do pierwszej połowy XIV wieku.

Prace wykopaliskowe ograniczono do wytyczenia jednego wykopu o wymiarach 5 x 6 m, usytuowanego po północnej stronie kościoła, z którego wyeksplorowano 26 pochówków szkieletowych. Wszystkie pochówki znajdowały się w drewnianych prostokątnych trumnach zaopatrzonych w owalne uchwyty / w warstwach górnych / lub okucia. Szkielety ułożone na osi W-E, głowami zwrócone na południowy - zachód,

Czaszki spoczywały na potylicy, na lewym lub prawym łuku jarzmowym. Kończyny górne wyprostowane lub zgięte w stawach łokciowych i złożone na miednicy. Pochówki zalegały w trzech warstwach stratygraficznych. Głębokość zalegania sięgała od 30 cm od powierzchni darni do 156 cm. Wyposażenie pochówków przedstawiało się ubogo. Były to przeważnie przedmioty związane z ubiorem jak guziki, haftki, szpilki srebrne. Na uwagę zasługuje wyposażenie zmarłych w monety, które wkładano do ust lub prawej ręki zmarłego. Cmentarzysko datowane jest na XIV - XVIII wiek.

CIECHANÓW
Zamek

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
P.P. PKZ Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Maria Pikułńska-Ciuk.
Finansował WKZ w Warszawie. Czwarty sezon
badań zamku średniowiecznego.

Tegoroczne badania skoncentrowano przy południowym murze obwodowym, po jego zewnętrznej stronie. Założono trzy wykopy o łącznej kubaturze około 150 m³. Ich zadaniem było:

- a/ ustalenie stratygrafii na zewnątrz zamku
- b/ określenie rodzaju i sposobu fundamentowania południowego muru obwodowego i wieży zachodniej
- c/ odsłonięcie poziomu użytkownika pierwszej bramy i ewentualnego dojścia do niej.

Bezpośrednio na calcu - czarnej ziemi bagiennej, odsłonięto pierwszy poziom użytkownika terenu, który równoznaczny jest z poziomem budowy zamku. Powyżej zalega warstwa brunatnej gliny, analogicznie, jak we wnętrzu podwyższająca teren. Nad nią znajdują się nawarstwienia nowożytnie.

Fundament posadowiony jest na głębokości około 4,30 m, na szarym, rzeczonym piasku. Dolna partia fundamentu, do wysokości odsadzki, zbudowana jest z kamieni narzutowych o średnicach 30-60 cm przesypanych czarnobrunatną przemieszaną ziemią z drobnym żwirem i fragmentami cegieł. Odsadzka fundamentu znajduje się na głębokości 2,30 m, szerokość jej wynosi ca 30 cm. Od poziomu odsadzki do wysokości + 35 mur obwodowy zbudowany jest z warstw otoczków oblicowanych z zewnętrznej strony i warstw cegieł wypełniających szczeliny, spajany zaprawą wapienną. Wyższe partie muru zbudowane są z cegły w układzie polskim. Fundament wieży wykonany jest analogicznie i przewiązany z murem obwodowym.

Poziom użytkownika pierwszej bramy odsłonięto na wysokości odsadzki fundamentowej. Stratygrafia rejonu bramy wskazuje, że wykonano ją wyłącznie dla celów budowlanych i zamurowano kamieniami przed nadsypaniem terenu. Nie udało się ustalić przebiegu drogi, która wiodła do bramy w trakcie budowy zamku.